

MINISTERUL EDUCAȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA

Piața Marii Adunări Naționale, nr. 1
MD-2033 Chișinău
Republica Moldova
tel. 23-33-48, fax: 23-35-15
www.edu.gov.md

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

Пляца Марий Адунэрь Национале, 1
МД-2033 Кишинэу
Республика Молдова
тел. 23-33-48, факс: 23-35-15
www.edu.gov.md

ORDIN

Nr. 224 din 23 martie 2016
Chișinău

ref.:Cu privire la organizarea concursului
Turnamentul republican în domeniul
Drepturilor Copilului /Omului

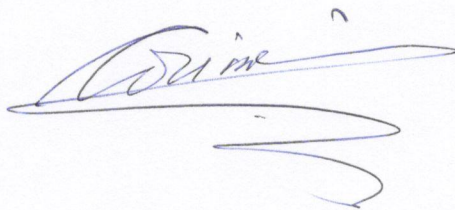
În vederea realizării prevederilor *Planului de activitate al Ministerului Educației pentru anul 2016*, aprobat prin ordinul ME nr.36 din 25.01.2016 și *Programului activităților extrașcolare în învățământul general pentru anul 2016*, aprobat prin ordinul ME nr.1097 din 18.11.2015, emit următorul

ORDIN:

1. A organiza, în parteneriat cu Centru de Informare și Documentare în domeniul Drepturilor Copilului, Turnamentul republican în domeniul Drepturilor Copilului/Omului în perioada 23 martie-23 mai 2016 conform *Regulamentului de desfășurare a Turnamentului în domeniul Drepturilor Copilului/Omului (Anexa1)*.
2. A aproba orarul de desfășurare a etapelor concursului Turnamentului republican în domeniul drepturilor copilului /omului după cum urmează:
Etapa locală – 23 martie-23 aprilie 2016;
Etapa republicană – 23 aprilie - 23 mai 2016:
  - faza preselecție – 23 aprilie - 10 mai 2016;
  - faza finală -21 - 23 mai 2016.
3. A aproba devizul de cheltuieli pentru premiarea echipelor învingătoare ale Turnamentului republican în domeniul Drepturilor Copilului /Omului (*Anexa2*).
4. Direcția învățământ preuniversitar (dl V. Crudu):
  - 4.1. va aduce la cunoștința Organelor locale de specialitate în domeniul învățământului prevederile prezentului ordin;
  - 4.2. va asigura, în parteneriat cu Centru de Informare și Documentare în domeniul Drepturilor Copilului, organizarea etapei finale a concursului conform termenilor stabiliți.

5. Organele locale de specialitate în domeniul învățământului:
  - 5.1. vor aduce la cunoștința tuturor instituțiilor de învățământ din unitatea administrativ teritorială prevederile prezentului ordin;
  - 5.2. vor asigura organizarea etapei locale a concursului în instituțiile din subordine în conformitate cu prevederile *Regulamentului de desfășurare a Turnamentului în domeniul Drepturilor Copilului/Omului*;
  - 5.3. vor prezenta, în termenele indicate, în format electronic, materialele solicitate pentru participare în etapa republicană la următoarele adrese electronice: corinalungu11@gmail.com și ciddc@yahoo.com.
6. Cheltuielile de transport tur-retur, alimentația și cazarea participanților vor fi achitate de către Centru de Informare și Documentare în domeniul Drepturilor Copilului (dl C. Gavriiliuc), coorganizator al concursului.
7. Direcția generală economie, patrimoniu și finanțe (dna A.Sîrbu) va asigura achitarea sumelor necesare în calitate de premiu, din contul alocațiilor bugetare aprobate pentru anul 2016 (Activități extrașcolare).
8. Responsabil pentru realizarea prezentului ordin se desemnează dna Elena Cernei, viceministru.
9. Controlul executării prezentului ordin mi-l asum.

Ministru

Corina FUSU

Regulamentul de desfășurare a Turnamentului republican în domeniul drepturilor omului/ drepturilor copilului

I. Context

Educația privind drepturile omului/ drepturile copilului este parte componentă a curriculumului modernizat la disciplina Educația Civică pentru elevii din ciclul gimnazial și cel liceal. Curriculumul la Educația Civică stipulează că **scopul major** al disciplinei este formarea la copii și tineri a calităților cetățeanului activ și responsabil, capabil să participe la viața democratică prin asumarea și exercitarea drepturilor și responsabilităților în societate.

Studierea drepturilor omului/ copilului constituie o dimensiune importantă a cetățeniei democratice, integrând procesele de învățare în trei dimensiuni: cunoașterea și înțelegerea, formarea abilităților și dezvoltarea competențelor și dobândirea de valori și atitudini.

Educația privind drepturile omului/ drepturile copilului (EDO) integrează aceste dimensiuni ale învățării prin crearea unui cadru care include învățarea în clasă și învățarea din experiența reală de viață. EDO se bazează pe un set de trei abordări didactice:

- *educație despre drepturile omului:* însușirea cunoștințelor despre drepturile și libertățile fundamentale ale omului, inclusiv despre funcționarea instrumentelor naționale și internaționale de protecție a drepturilor;
- *educație pentru drepturile omului:* formarea competențelor pentru promovarea și protejarea drepturilor omului/ copilului;
- *educația în spiritul drepturilor omului:* crearea unui mediu care promovează învățarea drepturilor omului.

Cele menționate se realizează conform curriculumului la Educația Civică, dar și în cadrul unor inițiative comunitare. Acestea permit elevilor, într-o atmosferă formală și nonformală, să dezvolte relații autentice de cetățenie cu instituții și membri ai comunității și să-și facă vocea auzită. Drept rezultat, elevii obțin abilități, care le vor fi de folos în varii contexte, asigurându-le premise temeinice pentru exercitarea drepturilor și responsabilităților cetățenești.

II. Scop și obiective

Scopul Turnamentului este de a implica elevi, ghidați de cadre didactice, în inițiative cetățenești de promovare a drepturilor omului/ copilului prin monitorizarea acestora și prezentarea opiniei lor factorilor decizionali.

Obiective:

- Dezvoltarea/ punerea în practică a unor metode și instrumente de implicare a elevilor în monitorizarea respectării drepturilor ca parte componentă a procesului de învățare a drepturilor omului/ copilului;
- Sensibilizarea autorităților publice, profesioniștilor și instituțiilor cu privire la necesitatea consultării opiniei copilului în domeniul asigurării, protecției și promovării drepturilor;
- Crearea unui spațiu de comunicare și schimb de bune practici între instituțiile care implică copiii în monitorizarea drepturilor.

III. Participanții la concurs

La concurs participă elevii claselor a V-a – a XII-a, care au studiat diverse aspecte ale drepturilor omului/ copilului în cadrul disciplinei școlare Educația Civică și/ sau a disciplinei opționale Educație pentru drepturile omului. Elevii pot participa la concurs asociați în grupuri de minim 15 elevi, care reprezintă o clasă sau un grup de elevi de diferite vârste.

Grupurile de elevi participă la concurs pe 2 categorii de vârstă: elevi din clasele gimnaziale și liceale.

Participarea elevilor la concurs este benevolă/ voluntară, nediscriminatorie și incluzivă. Elevii și părinții/ îngrijitorii acestora sunt informați despre contextul, scopul, obiectivele și procesul de desfășurare a Turnamentului.

Grupul de elevi care dorește să participe la concurs are în calitate de consultant un profesor de Educație Civică sau un alt adult din instituție sau comunitate cu pregătire în domeniu.

IV. Conținutul și procesul de desfășurare

Concursul are loc în 2 etape: locală și republicană.

ETAPA LOCALĂ a concursului se desfășoară în instituția de învățământ, în cadrul orelor de Educație Civică și a disciplinelor opționale. Etapa locală constă din 3 activități, gestionate exclusiv de grup.

Activitatea nr. 1: monitorizarea drepturilor omului/ copilului care va rezulta cu un raport de monitorizare a drepturilor

Grupul monitorizează, timp de o perioadă prestabilită, respectarea drepturilor omului/ copilului în instituție și/ sau comunitate, determinând de la începutul procesului următoarele:

- Obiectivele concrete ale monitorizării: un drept specific sau un grup/ cluster de drepturi (sociale, economice, politice, civile, culturale) din actele/ documentele internaționale și/ sau naționale privind drepturile omului/ copilului;
- Indicatorii de monitorizare (cantitativi și calitativi);
- Sursele de colectare a datelor;
- Instrumentele și metodele de colectare a datelor.

Pentru mai multe informații despre organizarea procesului de monitorizare a drepturilor copilului cu elevii consultați Ghidul de monitorizare a drepturilor copilului la adresa http://childrights.md/files/Ghid_de_Monitorizare_a_Drepturilor_Copilului.pdf

Grupul de elevi poate solicita consultanță privind procesul de monitorizare de la echipa de consultanți a CIDDC, precum și de la alte instituții și organizații din domeniul drepturilor omului/ copilului.

Activitatea nr. 2: elaborarea raportului de monitorizare

În urma monitorizării dreptului determinat, grupul studiază/ analizează informația cantitativă și calitativă acumulată și elaborează un raport de monitorizare de maxim 3 pagini care conține:

- Obiectivele monitorizării;
- Descrierea succintă a indicatorilor, surselor și metodelor de monitorizare utilizate;
- Principalele constatări și concluzii asupra celor monitorizate;
- Recomandări pentru titularii de obligații.

Activitatea nr. 3: prezentarea raportului de monitorizare

Grupul de elevi decide cui, cum și când adresează raportul elaborat. Se recomandă ca raportul să fie, în primul rând, adresat titularilor primari de obligații și anume: autorităților publice locale de nivelul I sau II, conducătorilor de instituții responsabile de asigurarea drepturilor monitorizate, Guvernului, Parlamentului, Avocatului parlamentar.

Grupul decide asupra modalităților de prezentare a raportului de monitorizare, de exemplu: demers/ petiție către autorități, întâlnire cu oficialii locali sau la nivel național, conferință de presă, colectarea de semnături online, film video scurt, colaj foto, poster, ziar/ buletin informativ etc.

ETAPA REPUBLICANĂ a concursului se desfășoară în perioada în două faze.

Faza nr. 1 preselecția: grupul de elevi, care dorește să participe la etapa republicană, va expedia, până în data de 23 aprilie în format electronic (caractere 12, Times New Roman, interval 1,5):

- O prezentare succintă a grupului de elevi cu datele de contact și a procesului de lucru asupra raportului (max. 1 pagină);
- Raportul de monitorizare a drepturilor omului/ copilului (max. 3 pagini);
- O scurtă descriere a metodei de prezentare a raportului sau copia materialului respectiv (max. 1 pagină).

Evaluarea materialelor expediate

O comisie de selectare, constituită din reprezentanți ai Ministerului Educației, organizațiile societății civile și grupurile de copii cu experiență în monitorizarea drepturilor copilului, va face preselecția dosarelor primite în baza următoarelor criterii:

- Informație obiectivă (date, cifre, descrierea unor situații/ cazuri) privind respectarea drepturilor monitorizate;
- Utilizarea instrumentelor/ tehnicilor de colectare a datelor relevante pentru indicatori și surse;
- Modalități relevante de prezentare a raportului de monitorizare titularilor de obligații;
- Dovezi privind participarea autentică a elevilor în gestionarea întregului proces de monitorizare și raportare.

Grupurile preselectate vor fi invitate și vor delega reprezentanții săi la faza finală a concursului, conform criteriilor stabilite de Ministerul Educației.

Faza nr. 2 finală: în luna mai, se desfășoară faza finală a concursului.

Faza finală constă din proba teoretică și proba practică.

Proba teoretică conține întrebări și situații-problemă despre gradul de înțelegere/ cunoaștere a drepturilor omului/ copilului, conform curriculumului la Educația Civică.

Proba practică se referă la reflecțiile grupului asupra experienței de monitorizare a drepturilor și prezentare a raportului despre rezultatele monitorizării.

V. Premierea participanților

Grupurile de elevi participante la etapa finală a Turnamentului, vor fi premiate cu diplome de participare și cu premii bănești după cum urmează:

Locul I - 1 premiu

Locul II - 2 premii

Locul III - 3 premii

Mențiuni speciale – 4